Zonnestudie appartementen Händellaan te Zwolle

in opdracht van Bruisend ondernemen BV

13 augustus 2026

HOOGSTEDER
ARCHITECTEN

©Hoogsteder architecten Alle rechten voorbehouden

Inleiding

Voor de locatie Handellaan 239A te Zwolle is een zonnestudie opgesteld om de invloed van de voorgenomen ontwikkeling op de bezonning en schaduwwerking van de directe omgeving inzichtelijk te maken. Deze studie dient ter onderbouwing van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het initiatief in het kader van een wijziging van het omgevingsplan.

De studie geeft een vergelijking tussen de bouwmassa die op basis van de huidige planologische mogelijkheden op het perceel kan worden gerealiseerd en de bouwmassa van het gewenste plan.

Voor de huidige situatie is daarbij niet uitsluitend uitgegaan van de feitelijk aanwezige bebouwing, maar van de maximale bouwmogelijkheid die binnen de huidige planologische situatie op het kavel aanwezig is. Hiermee wordt een representatief referentiekader gehanteerd voor de beoordeling van de ruimtelijke gevolgen van de gewenste ontwikkeling. In de nieuwe situatie is de beoogde bouwmassa van het voorgenomen plan gemodelleerd.

De zonnestudie is uitgevoerd voor drie representatieve momenten in het jaar:

- 21 december – de laagste zonnestand en daarmee de meest ongunstige periode voor bezonning;
- 21 maart – een gemiddelde zonnestand, representatief voor het voor- en najaar;
- 21 juni – de hoogste zonnestand en de langste dag van het jaar.

Voor deze dagen is de schaduwwerking weergegeven om 09.00 uur, 12.00 uur en 15.00 uur. Voor 21 juni is aanvullend het tijdstip 18.00 uur onderzocht, vanwege de langere daglichtperiode. Door voor ieder tijdstip de huidige planologische bouwmogelijkheid naast de gewenste situatie te plaatsen, kan het verschil in schaduwwerking direct worden beoordeeld.

De resultaten van de bezonningsstudie worden betrokken bij de integrale belangenafweging die ten grondslag ligt aan het besluit tot wijziging van het omgevingsplan en het verlenen van een omgevingsvergunning voor een BOPA.

Motivatie zonnestudie

Aanleiding

Aanleiding voor het uitvoeren van de zonnestudie is de voorgenomen ontwikkeling aan de Handellaan 239A te Zwolle. Als gevolg van de gewenste bouwmassa kan de schaduwwerking op het eigen perceel en op de omliggende percelen veranderen. In het kader van een zorgvuldige ruimtelijke afweging is het daarom van belang om inzichtelijk te maken in welke mate de gewenste ontwikkeling afwijkt van de situatie die op grond van de bestaande bouwmogelijkheden reeds kan ontstaan.

De studie is nadrukkelijk opgezet als een vergelijkende studie. Als referentiesituatie is de maximale bouwmassa gehanteerd die binnen de huidige planologische mogelijkheden op het perceel kan worden gerealiseerd. Deze wordt vergeleken met de bouwmassa van het gewenste plan. Daarmee wordt niet alleen zichtbaar waar schaduw optreedt, maar vooral welke verandering in bezonning daadwerkelijk aan de voorgenomen ontwikkeling kan worden toegeschreven.

Bij de beoordeling is gekeken naar de omvang, richting en duur van de schaduwwerking gedurende verschillende jaargetijden en verschillende momenten van de dag.

Juridisch kader en beoordelingskader

Voor bezonning en schaduwwerking bestaan in Nederland geen landelijke wettelijke normen. Dat betekend niet dat bezonning buiten beschouwing kan blijven. Bezonning is een aspect dat kan meewegen bij de beoordeling van het woon- en leefklimaat en bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

De beoordeling is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Daarbij kan onder meer betekenis toekomen aan de ruimtelijke context, de afstand tot omliggende woningen, de oriëntatie van percelen, de resterende bezonning, de duur van de extra schaduw en de vraag of hoofdgevels, verblijfsruimten of belangrijke buitenruimten worden geraakt.

Beoordeling 21 december – laagste zonnestand

Op **21 december** staat de zon gedurende de gehele dag relatief laag. Hierdoor zijn slagschaduwen van bebouwing aanzienlijk langer dan gedurende de overige onderzochte perioden. Dit betreft vanuit bezonningsoogpunt de meest kritische situatie van het jaar.

Om **09.00 uur** staat de zon laag aan de horizon en is sprake van lange slagschaduwen. De invloed van de bouwmassa is op dit tijdstip daardoor relatief groot. Bij de beoordeling is met name van belang welk aanvullend schaduwgebied ontstaat als gevolg van de gewenste massa ten opzichte van de maximaal mogelijke huidige bouwmassa.

Om **12.00 uur** bereikt de zon haar hoogste stand van de dag. Hoewel de zonnestand in december nog steeds laag is, zijn de slagschaduwen op dit moment korter dan in de ochtend en namiddag. De vergelijking tussen beide situaties geeft daarmee een goed beeld van de invloed van de gewenste bouwmassa rond het midden van de dag.

Om **15.00 uur** staat de zon opnieuw laag en nemen de slagschaduwen in lengte toe. De studie maakt inzichtelijk in welke richting deze schaduw valt en in hoeverre de gewenste situatie hierin afwijkt van de huidige maximale bouwmogelijkheid.

De beelden van 21 december moeten worden beschouwd als een worstcasesituatie. De lage zonnestand zorgt ervoor dat ook relatief beperkte verschillen in bouwmassa tot langere slagschaduwen kunnen leiden. Tegelijkertijd is de beschikbare hoeveelheid direct zonlicht in deze periode van het jaar van nature beperkt.

Beoordeling 21 maart – gemiddelde zonnestand

21 maart vormt een representatief beoordelingsmoment voor een meer gemiddelde zonnestand en geeft daarmee een indicatie van de situatie gedurende het voor- en najaar.

Om **09.00 uur** is nog sprake van een relatief lage zonnestand, waardoor de bebouwing duidelijke slagschaduwen veroorzaakt. Door de hogere zonnestand ten opzichte van december zijn deze schaduwen echter korter.

Om **12.00 uur** staat de zon aanzienlijk hoger. Hierdoor concentreert de schaduwwerking zich meer rondom de bebouwing. Dit tijdstip is relevant voor het beoordelen van de bezonning gedurende een belangrijk deel van de dag en maakt duidelijk in hoeverre de gewenste bouwmassa tot aanvullende schaduw leidt.

Om **15.00 uur** verplaatst de schaduw zich naar de tegenoverliggende zijde van de bebouwing ten opzichte van de ochtend. Hierdoor kan worden beoordeeld of andere delen van de directe omgeving gedurende de namiddag gevolgen ondervinden van de gewenste bouwmassa.

De studie op 21 maart geeft daarmee een evenwichtig beeld van de schaduwwerking gedurende perioden waarin buitenruimten en verblijfsgebieden intensiever worden gebruikt dan in de winterperiode.

Beoordeling 21 juni – hoogste zonnestand

Op **21 juni** bereikt de zon haar hoogste stand en is sprake van de langste dag van het jaar. Als gevolg hiervan zijn de slagschaduwen, met name rond het middaguur, relatief kort.

Om **09.00 uur** is de zon reeds relatief hoog. De schaduwwerking is daardoor beperkter dan op hetzelfde tijdstip in maart en december.

Om **12.00 uur** staat de zon nagenoeg op haar hoogste punt. De schaduw bevindt zich op dit moment voornamelijk in de directe nabijheid van de bebouwing. Het verschil tussen de bestaande maximale bouwmogelijkheid en de gewenste situatie kan hierdoor goed worden beoordeeld.

Om **15.00 uur** neemt de lengte van de slagschaduw geleidelijk toe en verplaatst deze zich verder. Ook op dit moment is de zonnestand echter nog relatief hoog.

Aanvullend is voor 21 juni de situatie om **18.00 uur** onderzocht. Vanwege de lange daglichtperiode kan de bezonning in de vroege avond relevant zijn voor het gebruik van tuinen, terrassen en andere buitenruimten. Door dit tijdstip mee te nemen wordt ook de invloed van de gewenste bebouwing gedurende de avondperiode inzichtelijk gemaakt.

Vergelijking huidige en nieuwe situatie

De kern van de zonnestudie bestaat uit de vergelijking tussen de maximaal mogelijke bouwmassa binnen de huidige situatie en de bouwmassa van het gewenste plan. Hiermee wordt voorkomen dat de beoordeling uitsluitend wordt gebaseerd op het verschil met de feitelijk aanwezige bebouwing, terwijl binnen de bestaande planologische mogelijkheden reeds een grotere bouwmassa gerealiseerd zou kunnen worden.

Bij de beoordeling dient daarom vooral te worden gekeken naar de verschillen tussen beide modellen. Schaduw die in beide situaties optreedt, kan niet zonder meer worden beschouwd als een gevolg van het voorgenomen plan. Relevant is met name waar de gewenste bouwmassa leidt tot aanvullende schaduw, op welke momenten van de dag deze optreedt en gedurende welk deel van het jaar deze invloed aanwezig is.

Door de situaties per datum en tijdstip naast elkaar te presenteren, wordt inzichtelijk gemaakt of sprake is van een wezenlijke verslechtering van de bezonningssituatie of dat de verschillen beperkt en passend binnen de stedelijke context zijn.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde zonnestudie kan worden geconcludeerd dat de realisatie van de gewenste bouwmassa aan de Händellaan 239A te Zwolle leidt tot een wijziging van de schaduwwerking ten opzichte van de huidige maximale bouwmogelijkheid.

Op 21 december (het meest ongunstige tijdstip) Is de slagschaduw van de bebouwing met name naar het noorden georiënteerd. Dit is de richting van het park.

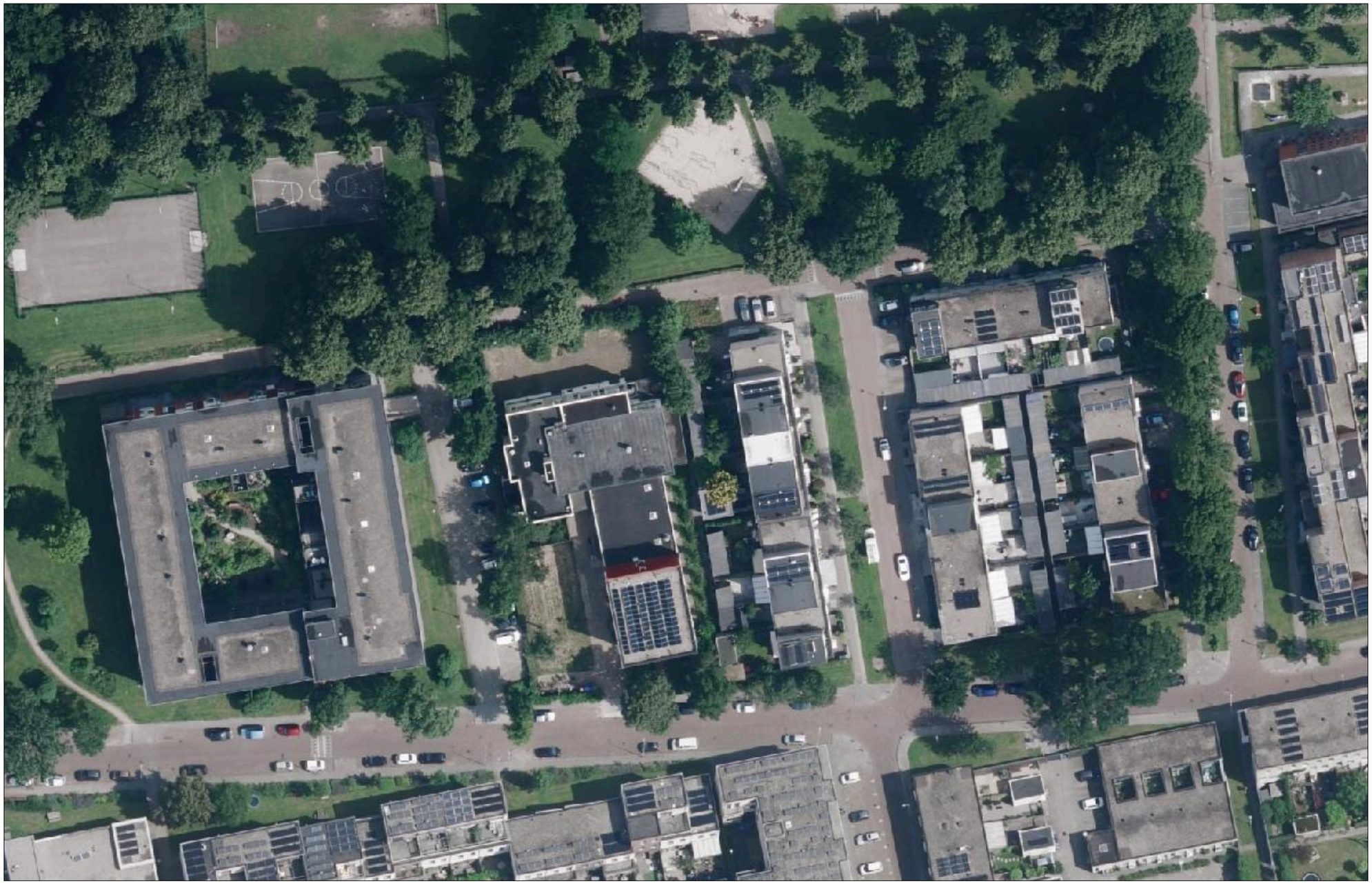
Ook op 21 maart (het meest gemiddelde tijdstip) is de extra slagschaduw die ontstaat met name richting het noorden. Doordat de bebouwing meer naar het noorden in gesitueerd heeft het voor de omliggende bebouwing zelf een gunstigere schaduwwerking dan wat de huidige mogelijkheid toestaat.

Op de 21 juni (de langste dag) is er aan het einde van de dag, tegen de avond aan, een toename van schaduwwerking van de bebouwing te ervaren. Echter moet hierbij een kanttekening worden gemaakt dat hierin de bomen die aanwezig zijn in het park, en met name in de zomer blad dragend zijn, in deze zonnestudie buiten beschouwing zijn gelaten.

Uit de vergelijking blijkt dat ook binnen de huidige maximale bouwmogelijkheid reeds sprake is van schaduwwerking op de omgeving. Voor de ruimtelijke beoordeling is daarom niet de totale schaduw van de nieuwe bebouwing bepalend, maar de aanvullende schaduwwerking ten opzichte van hetgeen in de huidige situatie reeds maximaal mogelijk is.

Over het geheel genomen laat de zonnestudie zien dat de aanvullende schaduwwerking van de gewenste bouwmassa hoofdzakelijk tijdgebonden en lokaal van aard is. Er is geen sprake van een situatie waarbij omliggende percelen gedurende een groot deel van de dag structureel van directe bezonning worden onthouden. Met name gedurende het voorjaar en de zomer blijft op verschillende momenten van de dag voldoende bezonning van de omliggende percelen mogelijk.

Gelet op de aard, omvang en duur van de geconstateerde verschillen kan worden geconcludeerd dat de gewenste ontwikkeling weliswaar tot enige aanvullende schaduwwerking leidt, maar dat deze niet als onevenredig kan worden aangemerkt ten opzichte van de huidige maximale bouwmogelijkheden. In veel gevallen verbeterd de bezonning van de omliggende percelen zelfs, doordat het gebouw als geheel verder naar het noorden is verplaatst en de afstand tot de oostelijk gelegen perceelgrens 5 meter bedraagt. Vanuit het aspect bezonning en schaduwwerking is daarmee sprake van een aanvaardbare ruimtelijke situatie en blijft ter plaatse van de omliggende percelen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat behouden.

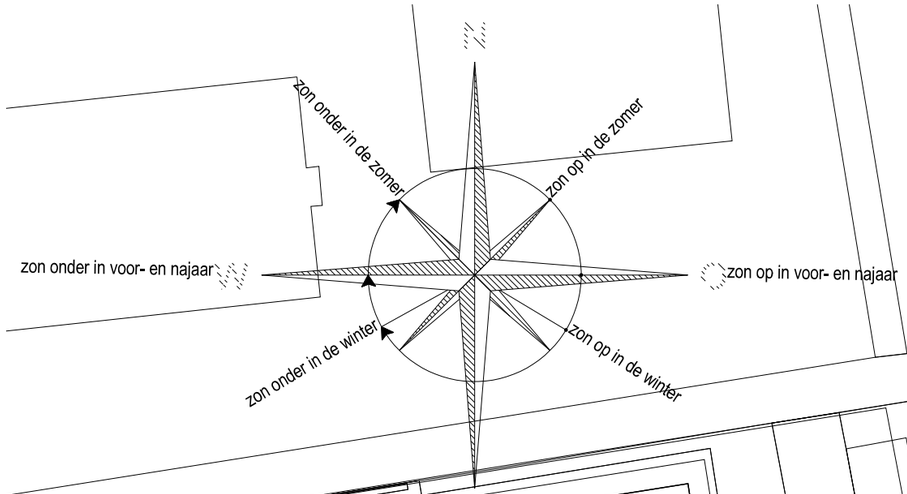

Luchtfoto

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

Huidige situatie

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
1:500

DATUM
13 augustus 2026

Huidige situatie

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
1:200

DATUM
13 augustus 2026

Situatie 1:200

N

gemeente:	Zwolle
woonplaats:	Zwolle
straat:	Händellaan 239 a/b
sectie:	H
perceel:	3337

Nieuwe situatie

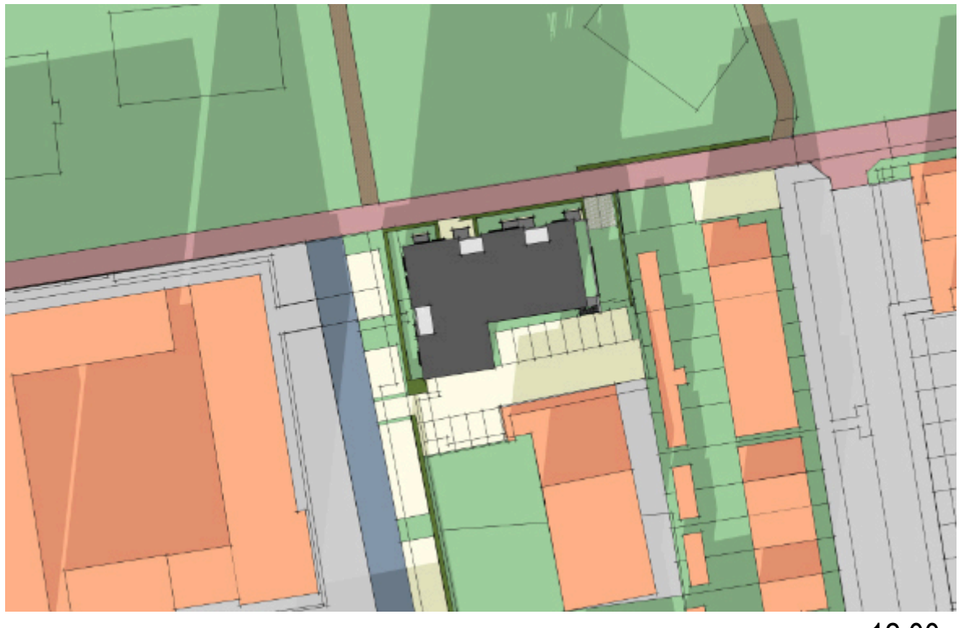
WERKNUMMER
24602

SCHAAL
1:200

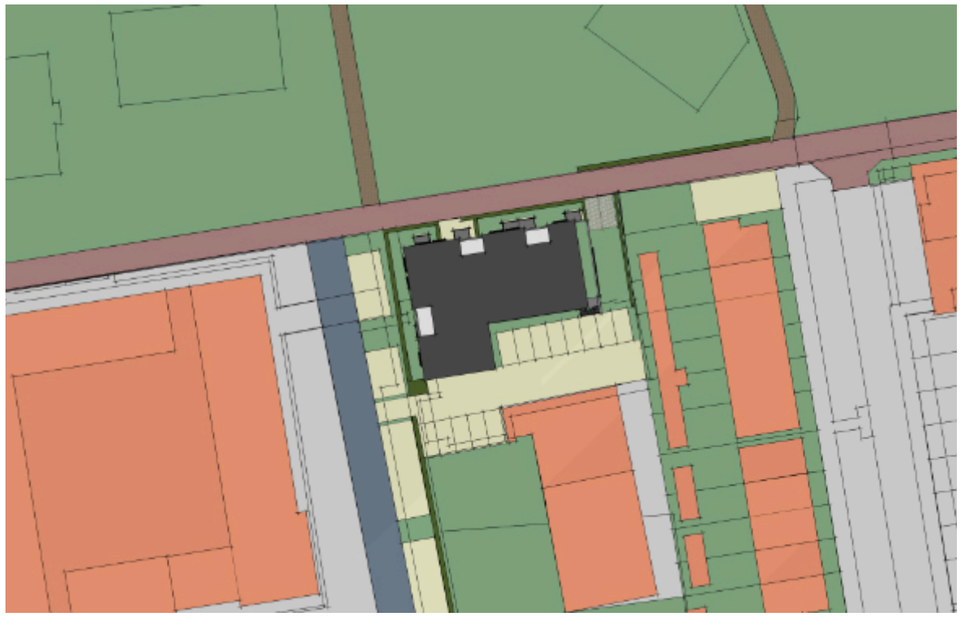
DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

15:00u

Bezonning 21 december

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

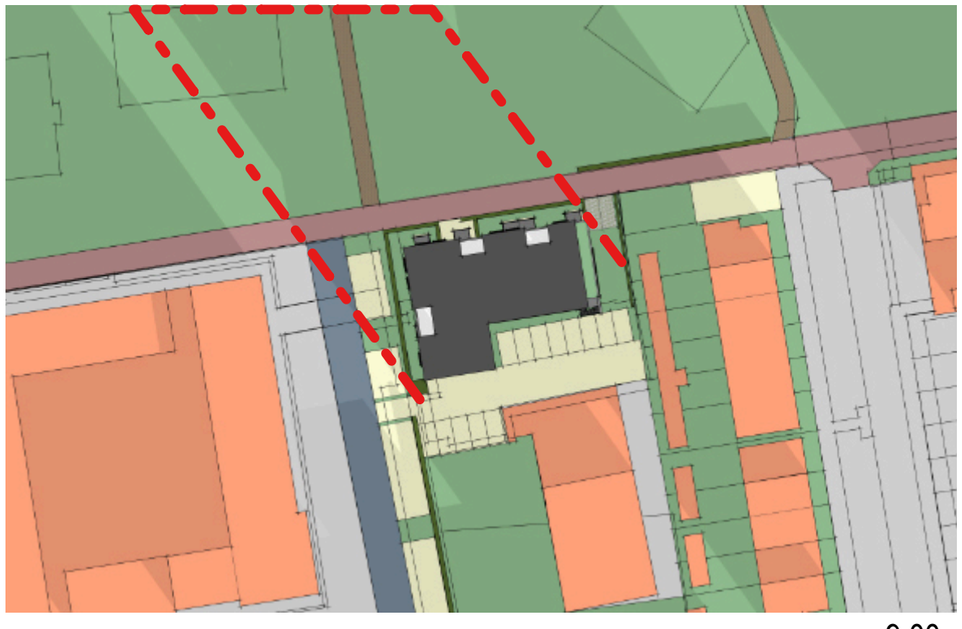
15:00u

Bezonning huidig 21 december

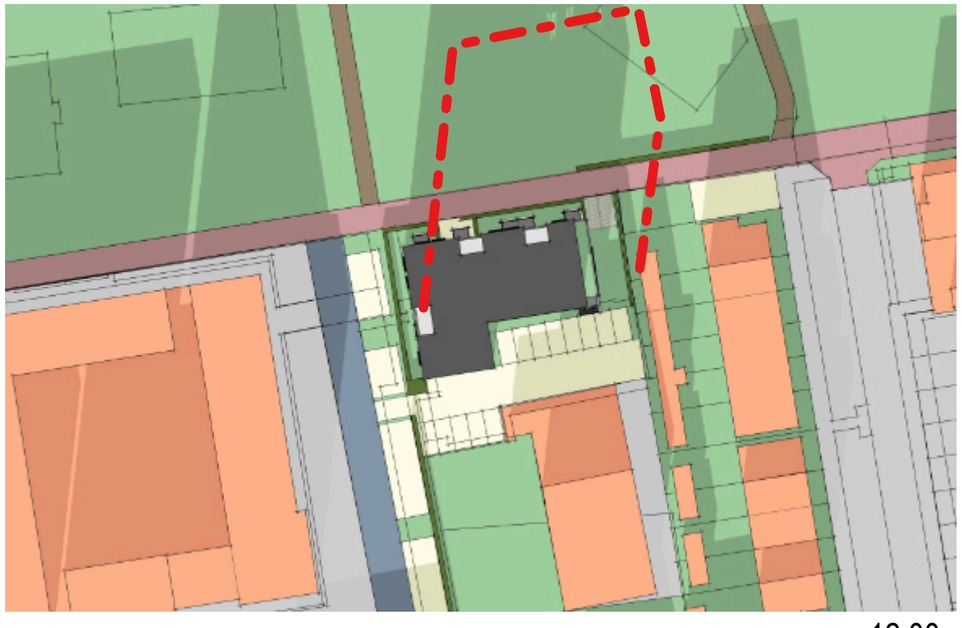
WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

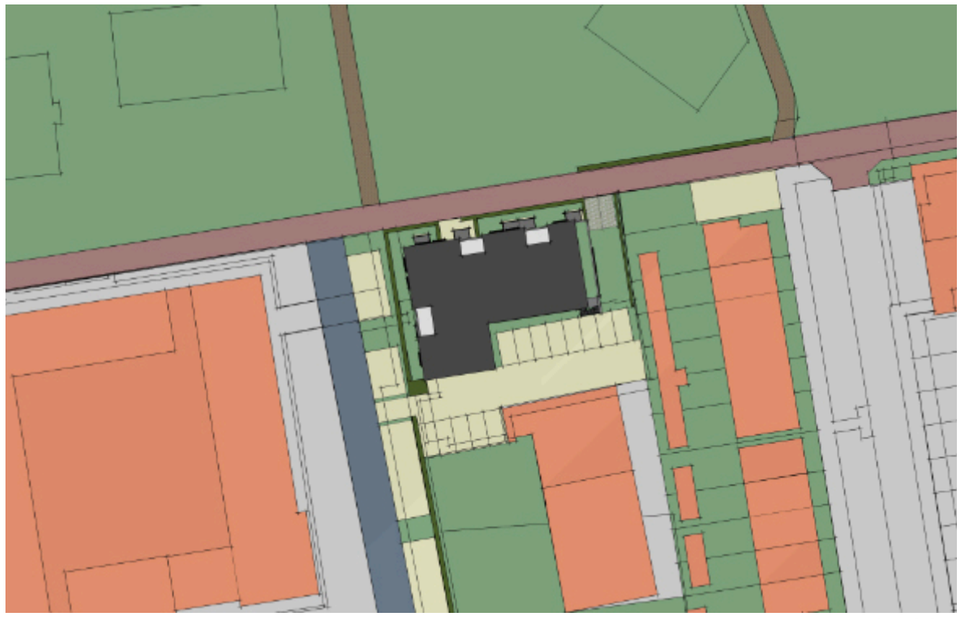
DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

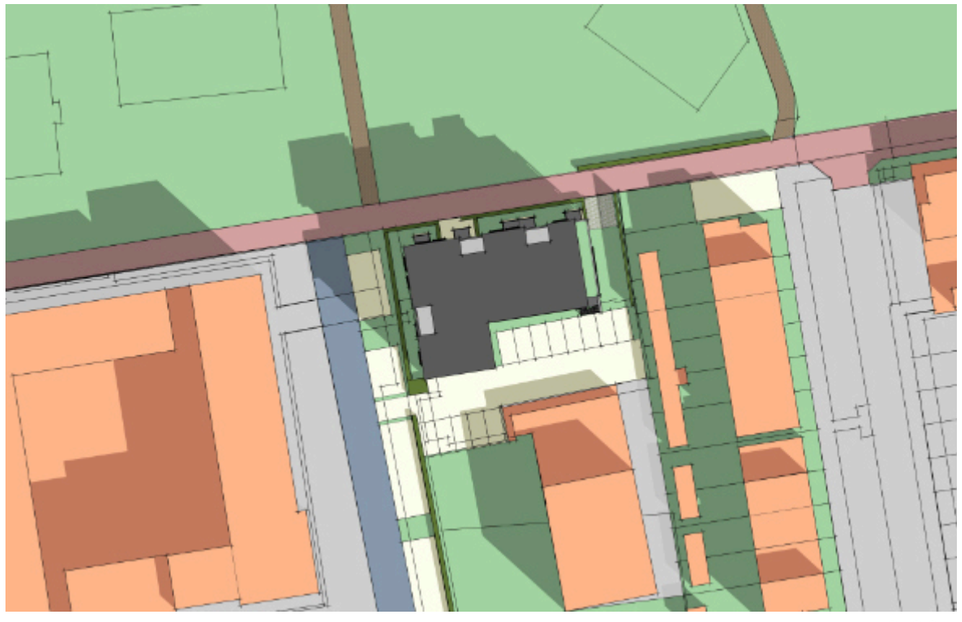
15:00u

Nieuw vs huidig 21 december

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

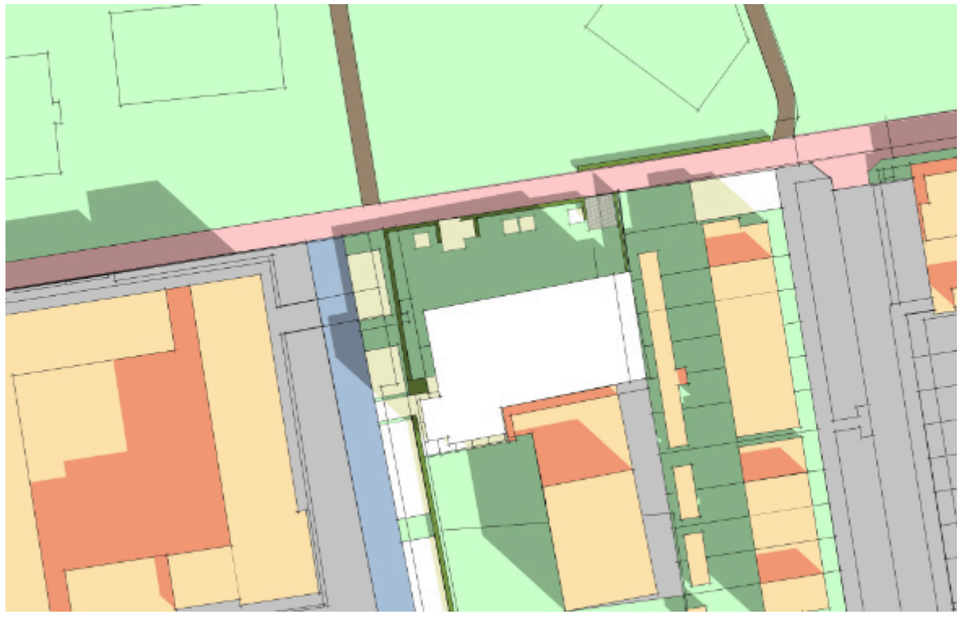
15:00u

Bezonning 21 maart

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

15:00u

Bezonning huidig 21 maart

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

15:00u

Nieuw vs huidig 21 maart

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

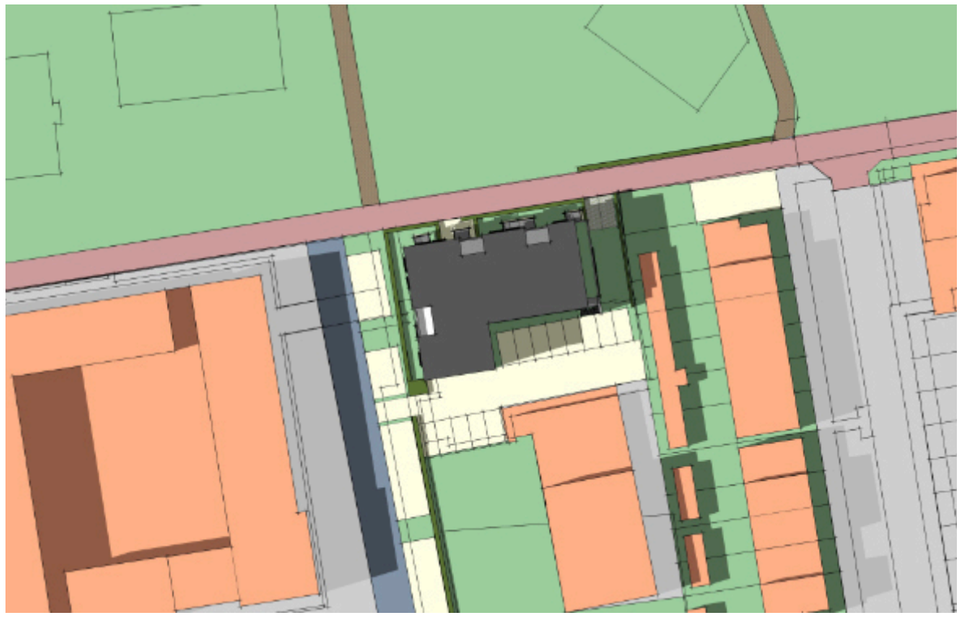
DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

15:00u

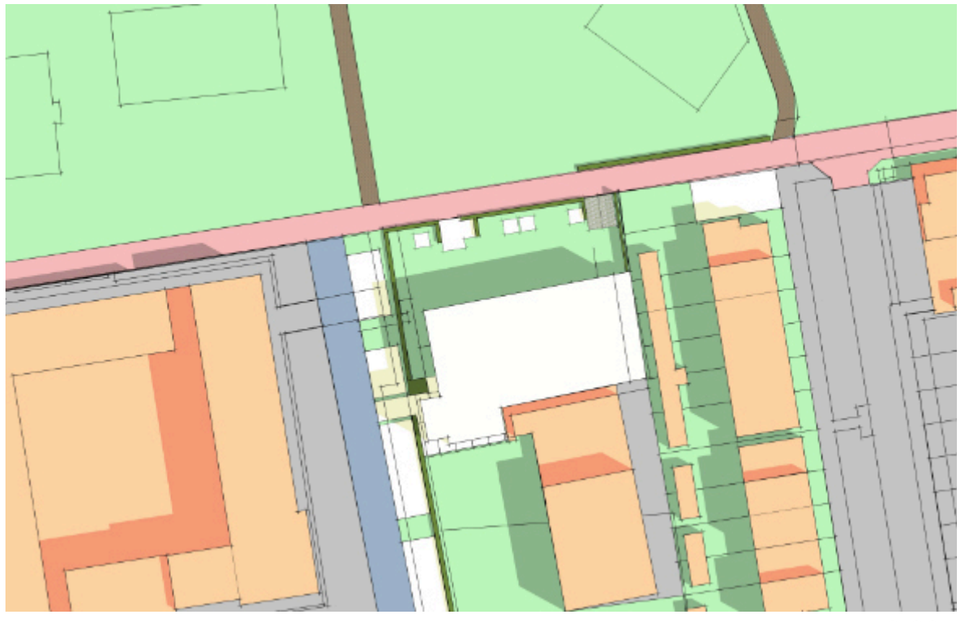
18:00u

Bezonning 21 juni

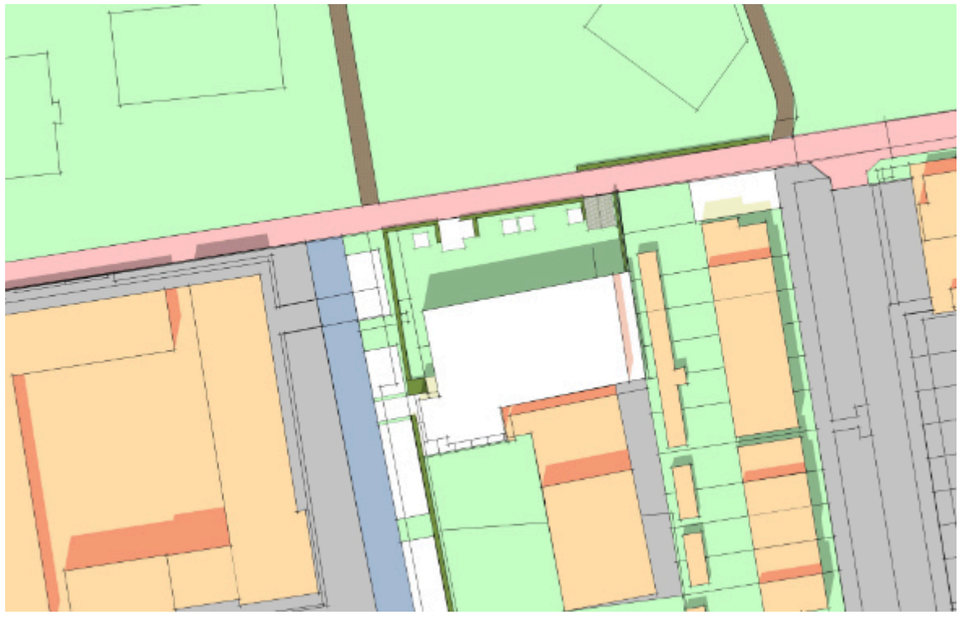
WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

15:00u

18:00u

Bezonning huidig 21 juni

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026

9:00u

12:00u

15:00u

18:00u

Nieuw vs huidig 21 juni

WERKNUMMER
24602

SCHAAL
-

DATUM
13 augustus 2026